

# **REFERAT Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt Samarbejde d. 18-05-2020**

**Mødedato** Mandag d. 18. maj 2020 kl. 14:00

**Mødested** Rådssalen

## **Indholdsfortegnelse**

Godkendelse af dagsorden.....	3
Greater Copenhagen.....	4
Drøftelse af samarbejdet med Schleswig-Holstein fra 2021.....	6
Igangsætning af Femern Bælt-projektet.....	8
Arbejdsplan 2020.....	9
Aktuelle sager.....	10
Næste møde.....	11

# **Punkt 1: Godkendelse af dagsorden**

18-000242

## **sagsfremstilling**

### **1. Godkendelse af dagsorden**

Åbent

### **Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejde**

Brevid: 4253141

**Behandling i Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejde mandag den 18. maj 2020, pkt. 1**

Dagsorden godkendt.

Jorun Bech (A), Charlotte Petersson (A) og Christian Wedell-Neergaard (C) deltog ikke i Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejdes behandling af sagen.

## Punkt 2: Greater Copenhagen

20-000170

### sagsfremstilling

## 2. Greater Copenhagen

Åbent

### Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejde

Brevid: 4282762

#### Resume

*Greater Copenhagens bestyrelse har igangsat udviklingen af en politik for klima og grøn omstilling. Politikken vil både forholde sig til, hvordan man kan reducere påvirkningen af klimaet, og hvordan den grønne omstilling kan indgå i en vækst dagsorden. Udvalget orienteres og opfordres til at drøfte Region Sjællands perspektiv på klima og grøn omstilling i Greater Copenhagen.*

#### Sagsfremstilling

Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejde blev på mødet den 9. januar 2020 orienteret om Region Sjællands overtagelse af formandskabet for Greater Copenhagen i 2020.

Formandskabet rummer gode muligheder at forfølge dagsordener med særlig betydning for Region Sjælland.

Greater Copenhagen, der har til formål at skabe bæredygtig vækst og beskæftigelse i metropolregionen, har i 2020 og 2021 sit fokus på fire politikområder: Trafik, digitalisering, arbejdsmarked samt klima og grøn omstilling. De tre første politikområder, der er formuleret i såkaldte chartre, er vedtaget, mens charteret for klima og grøn omstilling er under udvikling under overskriften *Greater Copenhagen Green*. Region Sjælland er lead på processen og dermed også drivende på politikudviklingen omkring Greater Copenhagen Green.

#### Greater Copenhagen Green – fire fokusområder

På baggrund af analyser af Greater Copenhagens styrkepositioner og trends indenfor klimaområdet har bestyrelsen peget på fire områder, der skal fokuseres på i den videre udvikling af Greater Copenhagen Green:

- Cirkulær økonomi, der bl.a. handler om, hvordan affald kan indgå som ressource i nye produkter, og hvordan man kan optimere materialestrømme bæredygtigt.
- Grøn omstilling/CO2-reduktion, der bl.a. handler om udfasning af fossile brændsler, etablering af vedvarende og bæredygtige energikilder, grøn mobilitet mm.
- Smart energi, der bl.a. drejer sig om en mere effektiv udnyttelse af energi.
- Klimatilpasning, der drejer sig om, hvordan vi håndterer effekterne af et ændret klima.

#### Greater Copenhagen Green – klima og vækst

Det overliggende tema for det grønne charter knytter sig til klimaudfordringen. Samtidig skal charteret også belyse, hvilket vækstpotentiale det skaber, at Greater Copenhagen sætter klima og grøn omstilling på den politiske dagsorden. Bestyrelsen for Greater Copenhagen har besluttet, at charteret inden for hvert af de fire temaer fokuserer på vigtigheden af temaet, merværdien for parterne, samt vækstperspektivet. Der fokuseres i arbejdet på, hvordan Greater Copenhagens medlemsorganisationer selv vil bidrage til det overordnede mål (f.eks. via grønne indkøbspolitikker på sundhedsområdet og kollektiv transport).

Derudover vil det være afgørende for at nå målene, at andre parter - ud over medlemskredsen - i Greater Copenhagens geografi spiller med. På den baggrund vil der frem mod sommer være en proces, hvor en række eksterne parter, der kan bidrage til opnåelse af målene, vil blive inddraget. Eksempler på eksterne parter kunne være virksomheder, arbejdsmarkedets parter, forsyningsselskaber, affaldsselskaber, universiteter og lignende interessenter.

#### Processen

Greater Copenhagen Green forventes forelagt Greater Copenhagens bestyrelse til endelig beslutning den 1. oktober 2020 med efterfølgende udmøntning af politikken f.eks. gennem partnerskaber, projekter og interessevaretagelse.

Det kan tillige nævnes, at charteret vil danne udgangspunkt for Greater Copenhagens topmøde den 13. november 2020.

#### Formandskab, klimaudfordringer samt vækstbehov efter Corona

I Region Sjællands formandskabsperiode vil der blive lagt særlig vægt på at forfølge klimadagsordenen i form af det grønne charter Greater Copenhagen Green.

Corona-pandemien har ud over de sundhedsmæssige følger også fået konsekvenser for væksten og beskæftigelsen. Derfor drejes charteret klimadagsordenen op mod et endnu tydeligere perspektiv omkring grøn vækst.

Det grønne charter, Copenhagen Green, vil samtidig kunne ses i sammenhæng med de indsatser Region Sjælland allerede har iværksat, eksempelvis omkring håndtering af plastik på sygehusområdet.

Der lægges op til at udvalget kommer med input til det videre arbejde med klimadagsordenen.

Regionsrådsformand Heino Knudsen er inviteret til at deltage under punktet og vil rammesætte drøftelsen. Endvidere vil administrationen holde et oplæg om Greater Copenhagen Green.

#### **Økonomi**

Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

#### **Indstilling**

Administrationen indstiller, at Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejde drøfter Region Sjællands perspektiv på udviklingen af en politik i Greater Copenhagen omkring klima og grøn omstilling. Sagen afgøres af Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejde.

#### **Behandling i Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejde mandag den 18. maj 2020, pkt. 2**

Sagen drøftet. Udvalget foreslår, at der afholdes et fællesmøde med Udvalget for Regional udvikling med henblik på en fælles drøftelse af Region Sjællands perspektiv på udviklingen af en politik i Greater Copenhagen omkring klima og grøn omstilling.

Jorun Bech (A) og Christian Wedell-Neergaard (C) deltog ikke i Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejdes behandling af sagen.

# Punkt 3: Drøftelse af samarbejdet med Schleswig-Holstein fra 2021

15-000866

## sagsfremstilling

### 3. Drøftelse af samarbejdet med Schleswig-Holstein fra 2021

Åbent

#### Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejde

Brevid: 4314801

#### Resume

*I 2017 indgik Region Sjælland en aftale om et tværregionalt samarbejde med den tyske delstat Schleswig-Holstein. Samarbejdsaftalen og den tilhørende handleplan udløber i 2020. I lyset af dette drøfter udvalget, hvordan det fremtidige samarbejde med delstaten kan bidrage til at styrke udviklingen af Region Sjælland.*

#### Sagsfremstilling

Region Sjælland og delstaten Schleswig-Holstein har gennem mange år haft et godt samarbejde, som forventes intensiveret i takt med realisering af den faste Femern Bælt-forbindelse. Samarbejdet har været styret i en samarbejdsaftale og udmøntet via handlingsplaner. Den nuværende handlingsplan udløber i 2020.

Den faste Femern Bælt-forbindelse skaber med sin samlede anlægsvolumen på 60 mia. kr. store potentialer i hele Femern-regionen. Forbindelsen vil påvirke økonomiske, sociale og kulturelle strukturer ikke bare omkring selve tunnelen, men i korridoren fra Tyskland over Danmark til Sverige og Norge.

Femern Bælt-forbindelsen og den nye infrastruktur, der allerede er under udbygning på dansk side, giver en enestående mulighed for at bryde negative mønstre og sikre en stærk udvikling i den dansk-tyske Femern-region.

Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse udpeget Femern Bælt-forbindelsen som et signaturprojekt, der kan være med til at skabe fundamentale forandringer i Region Sjællands geografi. Det vidner om, at regionen blot er en af mange aktører, der arbejder for at sikre afkast af anlægsinvesteringen i Femern Bælt-forbindelsen.

Region Sjælland og Schleswig-Holstein har behov for at forberede sig grundigt, hvis potentialerne skal udnyttes i en fremtid, hvor man i 2029 kan gå tørskoet over Femern Bælt.

#### Behov for et fremtidigt bredere samarbejde

Der opleves et stort engagement på begge sider af bæltet omkring den faste Femern Bælt-forbindelse, hvor der bl.a. har været et samarbejde ift. planlægningsfasen for Schleswig-Holsteins afholdelse af Femern Bælt Days.

For at indfri potentialerne i Femern geografien, er det fortsat nødvendigt, at arbejde videre med fundamentet for fremtidens grænseregion. Her er det afgørende, at der arbejdes på at sikre nem adgang til markeder, arbejdskraft, uddannelse, viden og at der fortsat arbejdes med at nedbryde tekniske grænsehindre.

Det foreslås, at der tages initiativ til at revitalisere det politiske samarbejde på tværs af grænsen, konkret ved i første omgang at styrke de politiske bånd og aftaler med delstaten Schleswig-Holstein.

Det vurderes, at der vil være interesse for en fælles indsats, også i Schleswig-Holstein. Dels er det lange myndighedsarbejde og sagen hos de tyske domstole snart forbi. Desuden ventes Covid-19 krisen at skabe en økonomisk afmatning i Europa, og der er signaler om, at større dele af Femern Bælt-byggeriet kan igangsættes.

#### Ministerrokade i Schleswig-Holstein

I Schleswig-Holstein er der den 28. april 2020 rokeret på ministerposterne, hvilket betyder at Claus Christian Claussen fra CDU bliver ny minister for justits-, Europa og forbrugerbeskyttelse. CDU er generelt tilhængere af Femern Bælt-forbindelsen. Claus Christian Claussens erfaring og mærkesager ligger dog primært inden for retssikkerhed og familiepolitik.

Tidligere Europaminister, Dr. Sabine Sütterlin-Waack, bliver indenrigsminister i og ser ud til at tage ligestillingsområdet med sig til indenrigsministeriet.

Sagen ledsages af et oplæg fra administrationen.

#### **Økonomi**

Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

#### **Indstilling**

Administrationen indstiller, at udvalget drøfter, hvordan det fremtidige samarbejde med Slesvig-Holsten kan anvendes til at styrke udviklingen af Region Sjælland.

Sagen afgøres af Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejde.

#### **Behandling i Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejde mandag den 18. maj 2020, pkt. 3**

Sagen drøftet, idet udvalget understreger behovet for, at der - i forlængelse af beslutningen om at sætte byggeriet af Femern-forbindelsen i gang - er behov for et tættere samarbejde hen over den dansk-tyske grænse. Der er behov for at sætte en klar politisk retning for udvikling af den grænseregion, som skal løfte udvikling og vækst på begge sider af Femern-sundet. Udvalget bakker desuden op om et tættere samspil med Region Syddanmark.

Jorun Bech (A) og Christian Wedell-Neergaard (C) deltog ikke i Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejdes behandling af sagen.

## Punkt 4: Igangsætning af Femern Bælt-projektet

18-000851

### sagsfremstilling

#### 4. Igangsætning af Femern Bælt-projektet

Åbent

#### **Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejde Brevid: 4321840**

##### **Resume**

*Folketingets forligskreds bag den faste Femern Bælt-forbindelse har besluttet at igangsætte anlægsarbejdet på den faste forbindelse over Femern Bælt efter at EU-kommissionen har godkendt forbindelsens finansieringsmodel. Seniorrådgiver Jacob Vestergaard fra Femern A/S er inviteret til at give en status på arbejdet med den faste Femern Bælt-forbindelse.*

##### **Sagsfremstilling**

Forligskredsen bag Femern Bælt-forbindelsen har den 24. april 2020 truffet beslutning om at igangsætte anlægsarbejdet for Femern Bælt-forbindelsen. Med beslutningen udmøntes kontrakter for 28 mia. kr. med konsortiet, der skal stå for byggeriet af den faste forbindelse.

Allerede i marts 2018 besluttede forligskredsen bag Femern Bælt-forbindelsen at fremrykke mindre, anlægsforberedende aktiviteter på den faste forbindelse over Femern Bælt og i midten af april 2020 godkendte EU-kommissionen finansieringsmodellen for Femern-forbindelsen. En godkendelse der sikrer det finansielle grundlag for at bringe Femern-projektet afgørende videre.

Beslutningen om at igangsætte anlægsarbejdet betyder blandt andet, at arbejdet med tunnelementfabrikken samt portal- og rampeanlæg ved Rødbyhavn påbegyndes. Tunnelementfabrikken alene bliver med et fabriksareal svarende til 200 fodboldbaner en af de største fabrikker i Danmark, og den samlede byggeplads bliver den største af sin art i Nordeuropa. Fabrikken bliver en hjørnesten i byggeriet af verdens længste sænketunnel.

Fra tysk side blev der givet de nødvendige myndighedsgodkendelser i december 2018. Der er dog anlagt en række civile søgsmål mod den tyske godkendelse hos den tyske forvaltningsdomstol i Leipzig, som forventes afklaret inden udgangen af 2020.

Den nye tunnel mellem Danmark og Tyskland forventes at kunne tages i brug i 2029.

På udvalgets møde vil seniorrådgiver Jacob Vestergaard fra Femern A/S, give en uddybende status på etableringen af den faste forbindelse over Femern Bælt.

##### **Økonomi**

Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

##### **Indstilling**

Administrationen indstiller, at orienteringen tages til efterretning.

Sagen afgøres af Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejde.

#### **Behandling i Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejde mandag den 18. maj 2020, pkt. 4**

Orienteringen taget til efterretning, idet udvalget er begejstret for, at byggeriet af Femern-forbindelsen nu endelig går i gang. Femern Bælt-forbindelsen er det største udviklingsprojekt i Region Sjælland og er en potentiel udviklingsmotor for hele Sjælland. Udvalget vil derfor fokusere på, at udnytter de mange muligheder, der er for at skabe udvikling, vækst og beskæftigelse både under byggeriet og når forbindelsen står færdig i 2029.

Jorun Bech (A) og Christian Wedell-Neergaard (C) deltog ikke i Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejdes behandling af sagen.

## Punkt 5: Arbejdsplan 2020

18-000242

### sagsfremstilling

#### 5. Arbejdsplan 2020

Åbent

#### **Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejde Brevid: 4329795**

##### **Resume**

*Udvalget godkendte på mødet den 9. januar 2020 arbejdsplan for 2020 med beslutning om, at det planlagte møde i oktober flyttes til december. Samtidig har COVID-19 situationen betydet ændringer i arbejdsplanen. På denne baggrund er arbejdsplanen revideret og fremlægges til godkendelse.*

##### **Sagsfremstilling**

Udvalget godkendte på mødet den 9. januar 2020 arbejdsplan for 2020 med beslutning om, at det planlagte møde i oktober flyttes til december. Samtidig har COVID-19 situationen betydet ændringer i arbejdsplanen. På denne baggrund er arbejdsplanen revideret og fremlægges til godkendelse. Revideret arbejdsplan *vedlagt*.

##### **Økonomi**

Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

##### **Indstilling**

Administrationen indstiller, at udvalgets arbejdsplan 2020 godkendes.

Sagen afgøres af Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejde.

##### **Behandling i Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejde mandag den 18. maj 2020, pkt. 5**

Arbejdsplanen er godkendt.

Jorun Bech (A) og Christian Wedell-Neergaard (C) deltog ikke i Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejdes behandling af sagen.

##### **Bilag**

Arbejdsplan 2020

## Punkt 6: Aktuelle sager

18-000242

### sagsfremstilling

#### 6. Aktuelle sager

Åbent

#### Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejde

Brevid: 4253138

##### Tilbage melding vedr. samarbejde mellem OECD og STRING

Den 28. februar 2020 deltog Heino Knudsen og Evan Lynnerup Olesen i møde i STRINGs Political Forum i Paris. STRING havde desuden arrangeret et kick-off arrangement for et samarbejde med OECD. Møderne foregik i forlængelse af hinanden.

##### *Formålet med OECD-STRING kick-off arrangementet*

STRING lancerer med et Kick-off arrangement samarbejdet med OECD om et strategisk dokument for et "Green Hub" i Nordeuropa.

Samarbejdet med OECD tager sigte på at samle STRING geografien om en fælles grøn vision for, hvordan den nye transportkorridor fra Hamborg til Oslo kan bibringe udvikling og vækst. Hypotesen er, at Skandinavien har potentiale til at blive en førende megaregion, hvis der satses på grøn omstilling, grøn teknologi, grønne jobs og grøn vækst.

Arbejdet med OECD og STRING supplerer det arbejde, som er i gang i Greater Copenhagen omkring Greater Copenhagen Green Charter. Kick-off arrangementet suppleres med en række nationale seminarer. Som følge af Corona-situationen afholdes de nationale seminarer ikke i juni 2020, som ellers planlagt. Der arbejdes på at finde en ny dato for det nationale seminar til afholdelse formentlig i efteråret 2020.

Evan Lynnerup Olesen vil på mødet give en uddybende mundtlig orientering.

##### Fehmarnbælt Days

Som nævnt ovenfor har det ikke været muligt at gennemføre Fehmarnbælt Days i år pga. Corona-krisen. Efter aftale med Weissenhäuser Strand er arrangementet flyttet til den 30.-31. maj 2021.

Ved at holde arrangementet samme sted som oprindeligt planlagt, vil en stor del af det forberedende arbejde kunne genbruges, ligesom en række omkostninger ikke vil skulle betales dobbelt. Dermed forventes mérudgiften ved at flytte arrangementet at kunne blive reduceret betragteligt.

Arrangementet i 2021 gennemføres efter samme overordnede koncept som planlagt for 2020. Dvs. med en borgerfestival om søndagen og en konference om mandagen. Behovet for at tilpasse særligt konferencens indhold og tema, set i lyset af COVID-19 situationen, drøftes de kommende måneder.

Jorun Bech (A) og Christian Wedell-Neergaard (C) deltog ikke i Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejdes behandling af sagen.

## **Punkt 7: Næste møde**

18-000242

### **sagsfremstilling**

#### **7. Næste møde**

Åbent

#### **Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejde**

Brevid: 4253145

Næste møde i udvalget finder sted den 3. september kl. 14.00-16.00.

**Behandling i Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejde mandag den 18. maj 2020, pkt. 7**

Næste møde i udvalget finder sted den 3. september kl. 14.00-16.00.

Jorun Bech (A) og Christian Wedell-Neergaard (C) deltog ikke i Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejdes behandling af sagen.